

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 285/2012-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. júna 2012 predbežne prerokoval sťažnosť M. H. ,G., zastúpeného advokátom JUDr. V. Z., G., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 31 Cob/116/2011 z 28. februára 2012 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 12 Cb/54/2009 z 8. februára 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. H. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. mája 2012 doručená sťažnosť M. H. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 31 Cob/116/2011 z 28. februára 2012 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 12 Cb/54/2009 z 8. februára 2011.

2. Sťažovateľ zo svojho uhlu pohľadu opísal skutkový a právny stav danej veci a poukázal na niektoré súdne rozhodnutia. V podstatnom uviedol: „Napadnuté uznesenie (správne má byť napadnutý rozsudok, pozn.) Krajského Trnava 31 Cob/116/2011 v spojení s rozsudkom Okresného súdu v Galante považujem za nezákonné z dôvodov uvedených v žalobe, prednesených na verejnom pojednávaní, odvolaní a doplnení odvolania. V napadnutom uznesení absentuje značná časť právnej argumentácie prednesených verbálne navrhovateľom ako aj jeho právnym zástupcom na pojednávaní dňa 15. 10. 2009. V zmysle zákona ako aj zaužívanej judikatúry ÚS-SR a ESLP, uznesenie v ktorom absentuje vyslovená alebo napísaná právna argumentácia účastníkov konania treba považovať v zmysle vyššie uvedeného za uznesenie nezákonné. Už táto skutočnosť zakladá arbitrárnosť uznesenia, nakoľko navrhovateľovi neodkryli všetky súvislosti, nedá sa z nich pochopiť, prečo súd zamietol žalobu. V odôvodnení bola navrhovateľom dostatočne právne preukázaná absencia právnej subjektivity odporcu ako aj dostatočne preukázaný naliehavý právny záujem navrhovateľa. V uznesení absentujú nasledovné právne skutočnosti (7), ktoré boli na pojednávaní súčasťou právnej argumentácie navrhovateľa, pričom na vyslovenie neplatnosti úverovej zmluvy postačuje aj jeden z nich...“

3. Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky konaní vedenom na Krajskom súde Trnava pod. sp. zn. 31 Cob/116/2011, zo dňa 28. 02. 2012 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Galanta, sp. zn. 12 Cb/54/2009, zo dňa 08. 02. 2011 porušené bolo.

2. Základné právo sťažovateľa vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom na Krajskom súde Trnava pod sp. zn. 31 Cob/116/2011, zo dňa

28. 02. 2012 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Galanta, sp. zn. 12 Cb/54/2009, zo dňa 08. 02. 2011 porušené bolo.

3. Sťažovateľ rozsudkom Krajského súdu Trnava sp. zn. 31 Cob/116/2011, zo dňa 28. 02. 2012 v zmysle čl.6/1 Dohovoru bol diskriminovaný.

3. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z., zákona o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v platnom znení, Ústavný súd SR rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 31 Cob/116/2012, zo dňa 28. 02. 2012 zrušuje.

4. Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona č. 38/1993 Z. z., zákona o organizácii Ústavného súdu SR, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v platnom znení, Ústavný súd vracia Krajskému súdu Trnava vec sp. zn. 31 Cob/116/2012, zo dňa 28. 02. 2012 na ďalšie konanie.“

II.

4. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

5. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa uvedeného zákonného ustanovenia môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní

odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva... Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

7. Predmetom posudzovanej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Cb/54/2009 a jeho rozsudkom z 8. februára 2011, ako aj postupom krajského súdu v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 31 Cob/116/2011 a jeho rozsudkom z 28. februára 2012 boli porušené jeho v sťažnosti označené práva (bod 1).

8. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ predmetnou sťažnosťou najprv napadol postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Cb/54/2009 a aj jeho rozsudok z 8. februára 2011. Vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd nemá právomoc preskúmavať napadnuté rozhodnutie okresného súdu (a postup v konaní mu predchádzajúci), keďže proti nemu bol prípustný riadny opravný prostriedok, ktorý sťažovateľ využil, a o odvolaní proti nemu rozhodol krajský súd ako súd odvolací rozsudkom sp. zn. 31 Cob/116/2011 z 28. februára 2012. Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

9. Pokiaľ ide o napadnutý rozsudok krajského súdu sp. zn. 31 Cob/116/2011 z 28. februára 2012, zo sťažnosti možno vyvodiť, že sťažovateľ namieta porušenie svojich v sťažnosti označených práv postupom krajského súdu a jeho rozsudkom, ktorým potvrdil prvostupňové rozhodnutie, t. j. stotožnil sa s faktickými a právnymi názormi a závermi tohto súdu, ktoré však podľa názoru sťažovateľa vyplývali z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci a jeho následného nesprávneho posúdenia. Krajskému súdu v podstatnom vytýkal arbitrárnosť a zjavnú neodôvodnenosť jeho rozhodnutia.

10. Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (ako aj práva na spravodlivý proces) je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je daná v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03, I. ÚS 334/08).

11. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) označeným rozhodnutím krajského súdu, ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v danej veci nebola vylúčená právomoc všeobecných súdov. V právomoci ústavného súdu zostalo následne iba posúdenie, či účinky

výkonu právomoci krajského súdu v súvislosti s jeho rozhodnutím o odvolaní sťažovateľa rozsudkom sp. zn. 31 Cob/116/2011 z 28. februára 2012 sú zlučiteľné s označeným článkom ústavy (resp. dohovoru).

12. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom rozsudku krajského súdu dospel k záveru, že krajský súd svoje rozhodnutie, ktorým potvrdil prvostupňové rozhodnutie ako vecne správne, náležite odôvodnil, čo potvrdzuje jeho argumentácia vychádzajúca z v konaní zisteného skutkového stavu a na tomto základe vyvedených právnych záverov. Krajský súd v odôvodnení okrem iného uviedol:

„... súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, vykonané dôkazy logicky a vecne správne vyhodnotil, pričom sa vysporiadal s celým rozsahom argumentácie žalobcu, a v odôvodnení rozhodnutia v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. stručne, jasne a výstižne vysvetlil, ktoré, skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých, dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri ich hodnotení riadil.

Z obsahu odvolania nie je odvolaciemu súdu zrejmé, absenciu ktorej časti jeho argumentácie zo dňa 18. 1. 2011 v odôvodnení rozhodnutia mal žalobca na myslí, všeobecne však možno konštatovať, že úlohou súdu nie je doslovné - otrocké opísanie, všetkých prednesov účastníka v konaní, ale vystihnúť podstaty jeho právnej či skutkovej argumentácie, s ktorou je potrebné sa v rámci posudzovania návrhu vysporiadať...

Zmluva o úvere aj podľa právneho názoru odvolacieho súdu je v časti označenia zmluvných strán určitou, dostatočne identifikujúcou poskytovateľa úveru i subjekt klienta a nie sú tu žiadne skutočnosti dôvodne spochybňujúce existenciu oprávnenia Z. F. konať v mene S., ktorá bola v konaní preukázaná dokladmi a internými predpismi organizácie predloženými žalovaným. Neplatnosť zmluvy nemôže spôsobiť nedostatok úpravy označenej peňažnej meny na základe spoločenských zmien v neskoršom období, ani prípadné odlišné rozhodnutia súdov v obdobných veciach, pričom však v súvislosti s tým je potrebné uviesť, že v tomto konaní to bol žalovaný, ktorý na podporu svojich stanovísk predložil súdu rozhodnutia Najvyššieho súdu SR riešiace ako otázku predbežnú otázku oprávnenia konať v mene S. v úverových veciach v období totožnom s obdobím uzavretia predmetnej úverovej zmluvy.

Nakoľko odvolací súd v postupe súdu prvého stupňa a jeho rozhodnutí nezistil ani žiadne skutočnosti spôsobujúce nepredvídateľnosť rozsudku, s právnym názorom súdu prvého stupňa a dôvodmi jeho rozhodnutia sa v celom rozsahu stotožnil a preto ho podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. potvrdil.“

13. Predmetné rozhodnutie krajského súdu (a v jeho rozsahu tiež prvostupňové rozhodnutie, keďže bolo potvrdené odvolacím súdom, pozn.) obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

14. Ústavný súd sa z obsahu napadnutého rozsudku presvedčil, že krajský súd sa námietkami sťažovateľa zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v tomto konaní dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho

hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

15. Ústavný súd poznamenáva, že dôvody rozsudku krajského súdu sp. zn. 31 Cob/116/2011 z 28. februára 2012 sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných právnych noriem. Toto rozhodnutie nevykazuje znaky svojvôle, nevyhodnocuje nové dôkazy a právne odvolacie závery, konštatuje dostatočne zistený skutkový stav (odvolávajúc sa aj na predošlé konanie vo veci, pozn.), k čomu krajský súd dospel na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, IV. ÚS 110/03). Ústavný súd ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

16. Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi posudzovaným rozhodnutím krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. S prihliadnutím na odôvodnenosť napadnutého rozhodnutia, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (ako aj práva na spravodlivé súdne konanie) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

17. Keďže sťažovateľ namietal porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy len z dôvodu svojvoľnosti a arbitrárnosti záverov napadnutého rozhodnutia krajského súdu, ústavný súd nepovažoval za potrebné zaoberať sa osobitne uvedeným článkom ústavy, ktorý mal byť podľa neho taktiež porušený. Pretože ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým postupom a rozsudkom krajského súdu a možným porušením základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemožno vzhľadom na to uvažovať ani o porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy.

18. Absencia porušenia ústavnoprávnych princípov vylučuje založenie sekundárnej zodpovednosti všeobecných súdov za porušenie základných práv sťažovateľa hmotnoprávneho charakteru (IV. ÚS 116/05). Ústavný súd totiž v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. II. ÚS 78/05) zastáva názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy. V opačnom prípade by ústavný súd bol opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základným predpokladom toho, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy.

19. Z uvedených skutočností teda vyplýva, že sťažnosť sťažovateľa je aj v časti namietajúcej porušenie čl. 20 ods. 1 ústavy zjavne neopodstatnená.

20. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. júna 2012